

Parásti in conspéctu meo mensam, * advérsus eos, qui tríbulant me.

Impinguásti in óleo caput meum : * et calix meus inébríans quam præclárus est!

Et misericórdia tua subsequétur me * ómnibus diébus vitæ meæ :

Et ut inhábitem in domo Dómini, * in longitúdinem diérum.

Añã. Parátur nobis mensa Dómini advérsus omnes qui tríbulant nos.

Añã. In voce exsultatiónis.

Psalmus cxi.

Quemádmódu desíderat cervus ad fontes aquárum : * ita desíderat ánima mea ad te Deus.

Sitívit ánima mea ad Deum fortem vivum : * quando véniam, et apparebo ante fáciem Dei?

Fuérunt mihi lácrymæ meæ panes die ac nocte : * dum dicitur mihi quotidie : Ubi est Deus tuus?

Hæc recordátus sum, et effúdi in me ánimam meam : * quóniam transíbo in locum tabernáculi admirábilis, usque ad domum Dei :

In voce exsultatiónis, et

confessiónis : * sonus epulántis.

Quare tristis es ánima mea? * et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Ad meípsum ánima mea conturbáta est : * propterea memor ero tui de terra Jordánis, et Hermóniim a monte módico.

Abyssus abyssum ínvo-cat, * in voce cataractárum tuárum.

Omnia excélsa tua, et fluctus tui * super me transiérunt.

In die mandávit Dóminus misericórdiam suam : * et nocte cánticum ejus.

Apud me orátio Deo vitæ meæ, * dicam Deo : Suscéptor meus es.

Quare oblítus es mei? * et quare contristátus incédo, dum affligit me inimicus?

Dum confringúntur ossa mea, * exprobravérunt mihi qui tríbulant me inimici mei.

Dum dicunt mihi per singulos dies : Ubi est Deus tuus? * quare tristis es ánima mea? et quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam adhuc confitébor illi : * salutáre vultus mei, et Deus meus.

Añã. In voce exsultatiónis résonent epulántes in mensa Dómini.

V. Cibávit illos ex ádipe fruménti. **R.** Et de petra, melle saturávit eos.

MENSIBUS SEPTEMBRI ET OCTOBRI.

Ex libro sancti Ambrósii Episcopi de Sacraméntis.

Lectio íb. Lib. 4. cap. iv.

Uctor sacramentórum quis est, nisi Dóminus Jesus?

De cælo ista sacraménta venérunt. Consílium enim

omne de cælo est. Vere autem magnum est et divinum miráculum, quod pópulo pluit Deus manna de cælo : et non laborábat pópulus, et manducábat.

Tu forte dicis : Meus panis est usitátus. Sed panis iste, panis est ante verba sacramentórum : ubi accésserit consecrátio, de pane fit caro Christi. Hoc igitur astruámus. Quómo-

do potest, qui panis est, corpus esse Christi? Consecratióne. Consecratió igitur quibus verbis est, et cujus sermónibus? Dómini Jesu. Nam réliqua ómnia

quæ dicúntur, laudem Deo déferunt, orátio præmittitur, pro pópulo, pro régibus, pro céteris : ubi venítur ut conficiátur venerábile Sacraméntum, jam non suis sermónibus sacérdos, sed útitur sermónibus Christi.

R. Cœnantibus illis accépit Jesus panem, et benedíxit, ac fregit, dedítque discipulis suis, et ait :

* Accípite, et comedíte : hoc est corpus meum.

V. Dixérunt viri tabernáculi mei : Quis det de carnibus ejus, ut saturémur? — Accípite.

Lectio ii.

Ergo sermo Christi hoc conficit Sacraméntum. Quis sermo Christi? Nempe is, quo facta sunt ómnia. Jussit Dóminus, et factum est cælum : jussit Dóminus, et facta est terra : jussit Dóminus, et facta sunt mária : jussit Dóminus, et omnis creatúra generáta est. Vides ergo quam operatórius sit sermo Christi. Si ergo tanta vis est in sermóne Dómini Jesu, ut incíperent esse quæ non erant : quanto magis operatórius est, ut quæ erant, in áliud commuténtur? Cælum non

erat, mare non erat, terra non erat. Sed audi dicentem : Ipse dixit, et facta sunt : ipse mandavit, et creata sunt. Ergo tibi ut respondeam, non erat corpus Christi ante consecrationem : sed post consecrationem dico tibi quod jam corpus est Christi. Ipse dixit, et factum est : ipse mandavit, et creatum est.

R. Accépit Jesus cálicem, postquam cœnavit, dicens : Hic calix novum testamentum est in meo sanguine : * Hoc facite in meam commemorationem. **V.** Memoria memor ero, et tabescet in me anima mea. — Hoc facite.

Lectio vj. **Cap. v.**

JAM redi mecum ad propositionem meam. Magnum quidem et venerabile, quod manna Judæis pluit e caelo. Sed intellige quid est amplius, manna de caelo, an corpus Christi? Corpus Christi utique, qui auctor est caeli. Deinde, manna qui manducavit, mortuus est : qui manducaverit hoc corpus, fiet ei remissio peccatorum, et non morietur in aeternum. Ergo non otiose, cum accipis, tu dicis, Amen ; jam in spiritu confitens quod

accipias corpus Christi. Dicit tibi sacerdos, Corpus Christi : et tu dicis, Amen, hoc est, verum. Quod confitetur lingua, teneat affectus.

R. Ego sum panis vitae : patres vestri manducaverunt manna in deserto, et mortui sunt : * Hic est panis de caelo descendens, ut si quis ex ipso manducet, non moriatur. **V.** Ego sum panis vivus, qui de caelo descendi : si quis manducaverit ex hoc pane, vivet in aeternum. — Hic est. **Gloria Patri.** Hic est.

MENSE NOVEMBRI.

Sermo sancti Cyrilli Episcopi Jerosolymitani.

Catechesi mystagog. iv.

Lectio ib.

LPSA beati Pauli doctrina abunde sufficere videtur, ut certam vobis de divinis mysteriis fidem faciat, quibus digni redditi, corporei, ut ita dicam, et consanguinei Christi facti estis. Ipse enim modo clamabat, quod in nocte qua tradebatur Dominus noster Jesus Christus, accipiens panem, et gratias agens fregit, et dedit discipulis suis, dicens : Ac-

cipite, et manducate : hoc est corpus meum. Et accipiens calicem, et gratias agens, dixit : Accipite, et bibite : hic est sanguis meus. Cum igitur ipse de pane pronuntiaverit ac dixerit : Hoc est corpus meum : quis audébit deinceps ambigere? Et cum idem ipse tam asseveranter dixerit : Hic est sanguis meus : quis unquam dubitaverit, ut dicat non esse ejus sanguinem?

R. Cœnantibus illis accépit Jesus panem, et benedixit, ac fregit, deditque discipulis suis, et ait : * Accipite, et comedite : hoc est corpus meum. **V.** Dixerunt viri tabernaculi mei : Quis det de carnibus ejus, ut saturémur? — Accipite.

Lectio v.

AQuam olim in vinum convertit in Cana Galilææ, quod habet quamdam cum sanguine propinquitatem : et eum parum dignum existimabimus, cui credamus quod vinum in sanguinem transmutaret? Ad eas nuptias, quibus corpora copulantur, vocatus, præter opinionem omnium hoc fecit miraculum : et non multo magis sic eum corpus et sanguinem

suum fruenda nobis donasse persuasum firmiter habebimus, ut ea cum omni certitudine tamquam corpus ipsius et sanguinem sumamus? Nam in specie panis dat nobis corpus, et in specie vini dat nobis sanguinem : ut cum sumpseris, gustes corpus et sanguinem Christi, factus ejusdem corporis et sanguinis particeps. Sic enim efficiamur Christiferi, hoc est, Christum in corporibus nostris ferentes, cum corpus ejus et sanguinem in membra nostra recipimus : sic secundum beatum Petrum, divinæ naturæ consortes reddimur.

R. Accépit Jesus cálicem, postquam cœnavit, dicens : Hic calix novum testamentum est in meo sanguine : * Hoc facite in meam commemorationem. **V.** Memoria memor ero, et tabescet in me anima mea. — Hoc facite.

Lectio vj.

OLim cum Judæis Christus disserens, Nisi manducaveritis, inquit, carnem meam, et biberitis meum sanguinem, non habebitis vitam in vobis. Cum autem illi, quæ dicta

fúerant, non spiritaliter accepissent, offēsi abiē-
runt retro: putábant enim,
quod eos ad manducandas
carnes hortarētur. Erant
et in véteri Testamēto
panes propositiōnis: ve-
rum illi cum fúerint véte-
ris Testamēti, finem jam
accepērunt. In novo vero
Testamēto panis est cœ-
léstis, et calix salutáris,
qui et animam et corpus
sanctificant. Quamóbrem
non sic hæc attēdas ve-
lim, tamquam sint nudus
et simplex panis, nudum
et simplex vinum: corpus
enim sunt et sanguis Chri-
sti. Nam étiam si sensus
illud tibi renúnciat, fides
tamen te confirmet. Ne
iudices rem ex gustu: sed
te citra ullam dubitatiō-
nem fides certum reddat,
quod sis dignus factus, qui
cōrporis et ságuinis
Christi párticeps fieres.

R. Ego sum panis vi-
tæ: patres vestri man-
ducavērunt manna in de-
sérto, et mórtui sunt:
* Hic est panis de cœlo
descēdens, ut si quis ex
ipso mandúcet, non mo-
riátur. **R.** Ego sum panis
vivus, qui de cœlo de-
scēdi: si quis manducá-
verit ex hoc pane, vivet in

æternum. — Hic est. Gló-
ria Patri. Hic est.

In III. Nocturno.

Añā. Introibo.

Psalmus clix.

Mudica me Deus, et
discérne causam
meam de gente
non sancta, * ab hómine
iniquo, et doloso éru me.
Quia tu es Deus forti-
túdo mea: * quare me
repulisti? et quare tristis
incédo, dum affligit me
inimicus?

Emitte lucem tuam et
veritatem tuam: * ipsa
me deduxerunt, et addu-
xerunt in montem san-
ctum tuum, et in taber-
nacula tua.

Et introibo ad altáre
Dei: * ad Deum, qui læ-
tificat juventutem meam.
Confitébor tibi in cithara
Deus Deus meus: * quare
tristis es ánima mea? et
quare contúrbas me?

Spera in Deo, quóniam
adhuc confitébor illi: * sa-
lutáre vultus mei, et Deus
meus.

Añā. Introibo ad altáre
Dei: sumam Christum,
qui rénovat juventutem
meam.

Añā. Cibávit nos Dómi-
nus.

Psalmus lxxx.

Exultáte Deo adjutori
nostro: * jubiláte Deo
Jacob.

Súmíte psalmum, et da-
te tympanum: * psalté-
rium jucúndum cum cí-
thara.

Buccináte in Neoméniá
tuba, * in insígni die so-
lemnitátis vestræ:

Quia præcéptum in Israel
est: * et júdicium Deo
Jacob.

Testimónium in Joseph
pósuit illud, cum exíret de
terra Ægypti: * linguam,
quam non nóverat, au-
divit.

Divértit ab onéribus dor-
sum ejus: * manus ejus in
cophino serviérunt.

In tribulatiōne invocásti
me, et liberávi te: * exau-
divi te in abscondito tem-
pestátis: probávi te apud
aquam contradictiōnis.

Audi pópulus meus, et
contestábor te: * Israel si
audieris me, non erit in te
deus recens, neque adorá-
bis deum aliénium.

Ego enim sum Dóminus
Deus tuus, qui edúxi te
de terra Ægypti: * diláta
os tuum, et implébo illud.

Et non audívit pópulus
meus vocem meam: * et
Israel non inténdit mihi.

Et dimísi eos secúndum
desidéria cordis eórum, *
ibunt in adinventiōnibus
suis.

Si pópulus meus audís-
set me: * Israel si in viis
meis ambuláset:

Pro níhilo fórsitan inimi-
cos eórum humiliásem: *
et super tribulántes eos
míssissem manum meam.

Inimíci Dómini mentíti
sunt ei: * et erit tempus
eórum in sæcula.

Et cibávit eos ex ádipe
fruménti: * et de petra,
melle saturávit eos.

Añā. Cibávit nos Dómi-
nus ex ádipe fruménti:
et de petra, melle saturá-
vit nos.

Añā. Ex altári.

Psalmus lxxxij.

Quam dilécta taberná-
cula tua Dómine vir-
tutum: * concupiscit, et
déficiť ánima mea in átria
Dómini.

Cor meum, et caro mea *
exsultavérunt in Deum
vivum.

Etenim passer invénit
sibi domum: * et turtur
nidum sibi, ubi ponat pul-
los suos.

Altária tua Dómine vir-
tutum: * Rex meus, et
Deus meus.

Beáti, qui hábitant in

domo tua Dómine : * in sæcula sæculórum laudábunt te.

Beátus vir, cujus est auxiliú ab te : * ascensiónes in corde suo dispósuit, in valle lacrymárum in loco, quem pósuit.

Etenim benedictiónem dabit legislátor, ibunt de virtúte in virtútem : * vidébitur Deus deórum in Sion.

Dómine Deus virtútum exáudi oratióem meam : * áuribus pércipe Deus Jacob.

Protéctor noster aspice Deus : * et respice in faciém Christi tui :

Quia mélior est dies una in átriis tuis * super míllia.

Elégi abjéctus esse in domo Dei mei : * magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum.

Quia misericórdiam, et veritátem díligit Deus : * grátiam, et glóriam dabit Dóminus.

Non privábit bonis eos, qui ámbulant in innocéntia : * Dómine virtútem, beátus homo, qui sperat in te.

Añã. Ex altári tuo Dómine Christum súmimus : in quem cor et caro nostra exsúltant.

V. Edúcas panem de terra. **R.** Et vinum lætíficet cor hóminis.

MENSIBUS SEPTEMBRI
ET OCTOBRI.

Léctio sancti Evangélii
secúndum Joánnem.

Lectio viij. **Cap. vj.**

IN illo témpore : Dixit Jesus turbis Judæórum : Caro mea, vere est cibus : et sanguis meus, vere est potus. Et réliqua.

Homilía sancti Hilárii
Episcopi.

Lib. 8. de Trinit. ante med.

NON est humano aut sæculi sensu in Dei rebus loquendum.

Quæ scripta sunt, legámus : et quæ legérimus, intelligámus ; et tunc perféctæ fidei officio fungémur. De naturali enim in nobis Christi veritáte quæ dicimus, nisi ab eo discimus, stulte atque impie dicimus. Ipse enim ait : Caro mea vere est esca, et sanguis meus vere est potus. Qui edit carnem meam, et bibit sanguínem meum, in me manet, et ego in eo. De veritáte carnis et sanguínis non relictus est ambigéndi locus.

R. Qui mandúcat meam carnem, et bibit meum sanguínem, * In me manet, et ego in eo. **V.** Non est ália nátio tam grandis, quæ hábeat deos appropinquántes sibi, sicut Deus noster adest nobis. — In me manet.

Lectio viij.

Nunc enim et ipsius Dómini professióne, et fide nostra vere caro est, et vere sanguis est. Et hæc accépta atque hausta id efficiunt, ut et nos in Christo, et Christus in nobis sit. An ne hoc véritas non est? Contíngat plane his verum non esse, qui Christum Jesum verum esse Deum negant. Est ergo in nobis ipse per carnem, et sumus in eo, dum secum hoc quod nos sumus, in Deo est. Quod autem in eo per sacraméntum communicátæ carnis etsanguinissimus, ipse testátur, dicens : Et hic mundus jam me non videt, vos autem me vidébitis : quóniam ego vivo, et vos vivétis : quóniam ego in Patre meo, et vos in me, et ego in vobis.

R. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem : * Et qui mandú-

cat me, vivet propter me. **V.** Cibávit illum Dóminus pane vitæ et intelléctus. — Et. Glória Patri. Et.

Lectio ix.

Quod autem in nobis naturalis hæc unitas sit, ipse ita testátus est : Qui edit carnem meam, et bibit sanguínem meum, in me manet, et ego in eo. Non enim quis in eo erit, nisi in quo ipse fúerit : ejus tantum in se assumptam habens carnem, qui suam sumpserit. Perféctæ autem hujus unitátis sacraméntum supérius jam docúerat, dicens : Sicut me misit vivens Pater, et ego vivo per Patrem : et qui mandúcat meam carnem, et ipse vivet per me. Vivit ergo per Patrem : et quo modo per Patrem vivit, eódem modo nos per carnem ejus vivémus.

Te Deum laudámus. 19.

MENSE NOVEMBRI.

Léctio sancti Evangélii
secúndum Joánnem.

Lectio viij. **Cap. vj. f**

IN illo témpore : Dixit Jesus turbis Judæórum : Caro mea, vere est cibus : et sanguis meus, vere est potus. Et réliqua.

Homilia sancti Cyrilli Episcopi Alexandrini.

Lib. 4. in Joann. cap. xvij.

QUI manducat, inquit, carnem meam, et bibit sanguinem meum, in me manet, et ego in illo. Sicut enim si quis liquefactæ ceræ aliam ceram infuderit, alteram cum altera per totum commisceat necesse est: sic qui carnem et sanguinem Domini recipit, cum ipso ita coniungitur, ut Christus in ipso, et ipse in Christo inveniatur. Simili quodam modo apud Matthæum compéries. Simile est, inquit, regnum cælorum fermento, quod acceptum abscondit mulier in farinæ satis tribus. Sicut parum, ut Paulus ait, fermenti totam massam fermentat: sic parvula benedictio totum hominem in seipsam attrahit, et sua gratia replet: et hoc modo in nobis Christus manet et nos in Christo.

R. Qui manducat meam carnem, et bibit meum sanguinem, * In me manet, et ego in eo. **V.** Non est alia natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantes sibi, sicut Deus

noster adest nobis. — In me.

Lectio viij.

NOS vero si vitam æternam consequi volumus, si largitorem immortalitatis habere in nobis desideramus, ad recipendam benedictionem libenter concurramus: caveamusque ne loco laquei damnosam religionem diabolus nobis præterdat. Recte (inquit) dicis: scriptum tamen esse non ignoramus, iudicium sibi comedere atque bibere illum, qui de pane comedit et de calice bibit indigne. Ego igitur probo meipsum, et indignum invenio. Quando igitur, quicumque tu es qui ista dicis, dignus eris? Quando Christo te ipsum offeres? Nam si peccando indignus es, et peccare non desinis, (quis enim delicta intelligit? secundum Psalmistam) expers omnino eris vivificæ hujus sanctificationis.

R. Misit me vivens Pater, et ego vivo propter Patrem: * Et qui manducat me, vivet propter me. **V.** Cibavit illum Dominus pane vitæ et intellectus. — Et qui manducat. Gloria Patri. Et qui manducat.

Lectio ix.

QUARE pias quæso cogitationes suscipias, studiose sanctæque vivas, et benedictionem participes: quæ (mihi crede) non mortem solum, verum etiam morbos omnes depellit. Sedat enim, cum in nobis maneat Christus, sævientem membrorum nostrorum legem: pietatem corroborat, perturbationes animi exstinguit, ægrôtos curat, collisos redintegrat: et sicut pastor bonus, qui animam suam pro ovibus posuit, ab omni nos erigit casu.

Te Deum laudamus. 19.

AD LAUDES,
et per Horas, Añæ.

1. Sapiëntia * ædificavit sibi domum, miscuit vinum, et posuit mensam.

Psalmi de Dominica. 20.
2. Angelorum esca * nutriti populum tuum, et panem de cælo præstitisti eis.

3. Pinguis est panis * Christi, et præbebit delicias regibus.

4. Sacerdotes sancti * incensum et panes offerunt Deo.

5. Vincenti * dabo manna absconditum, et nomen novum.

Capitulum. 1. Cor. xj. e

FRATRES, Ego enim accépi a Domino quod et tradidi vobis, quoniam Dominus Jesus in qua nocte tradebatur, accépit panem, et gratias agens fregit, et dixit: Accipite, et manducate: hoc est corpus meum, quod pro vobis tradetur: hoc facite in meam commemorationem.

Hymnus.

Verbum supernum prædiens,
Nec Patris linquens dexteram,

Ad opus suum exiens,
Venit ad vitæ vesperam.

In mortem a discipulo
Suis tradendus æmulis,
Prius in vitæ ferculo
Se tradidit discipulis.

Quibus sub bina specie
Carnem dedit et sanguinem;

Ut duplîcis substantiæ
Totum cibaret hominem.
Se nascens dedit socium,
Convalescens in edulium,
Se moriens in pretium,
Se regnans dat in præmium.

O salutaris hostia,
Quæ cæli pandis ostium:
Bella premunt hostilia,
Da robur, fer auxilium.
Uni Trinoque Domino
Sit sempiterna gloria:

Qui vitam sine término
Nobis donet in pátria.

Amen.

V. Pósuít fines tuos pacem. **R.** Et ádipe fruménti sátiat te.

Ad Benedictus, Aña. Ego sum * panis vivus, qui de cœlo descéndi : si quis manducáverit ex hoc pane, vivet in ætérnum.

Oratio.

DEus, qui nobis sub Sacraménto mirábili passiónis tuæ memóriam reliquisti : tribue quæsumus, ita nos córporis et sánguinis tui sacra mystéria venerári, ut redemptiónis tuæ fructum in nobis júgiter sentiámus. Qui vivis et regnas.

Ad Primam in R. brevi,
V. Qui natus es de María Virgine.

AD TERTIAM.

Capit. ut ad Laudes. [313]

R. br. Panem cœli, * Dedit eis. Panem. **V.** Panem Angelórum manducávit homo. Dedit. Glória. Panem. **V.** Cibávit illos ex ádipe fruménti. **R.** Et de petra, melle saturávit eos.

AD SEXTAM.

Capitulum. I. Cor. xj. f

Quotiescúmque enim manducábitis panem hunc, et cálicem bibétis :

mortem Dómini annuntiábitis donec véniat.

R. br. Cibávit illos, * Ex ádipe fruménti. Cibávit. **V.** Et de petra, melle saturávit eos. Ex ádipe. Glória Patri. Cibávit.

V. Edúcas panem de terra. **R.** Et vinum lætíficet cor hóminis.

AD NONAM.

Capitulum. I. Cor. xj. f

Quicumque manducáverit panem hunc, vel biberit cálicem Dómini indigne : reus erit córporis et sánguinis Dómini.

R. breve. Edúcas panem, * De terra. Edúcas. **V.** Et vinum lætíficet cor hóminis. De terra. Glória Patri. Edúcas.

V. Pósuít fines tuos pacem. **R.** Et ádipe fruménti sátiat te.

IN II. VESPERIS.

Omnia dicuntur sicut in j. Vesperis [296] præter Añam sequentem.

V. Panem de cœlo præstitísti eis. **R.** Omne delectaméntum in se habentem.

Ad Magnificat, Aña. O sacrum convívium, * in quo Christus súmitur : recólitur memória passiónis ejus : mens implétur grá-

tia : et futúra glóriæ nobis pignus datur.

PRO FERIA VI.

De Passione D. N. J. C.

Semiduplex.

IN I. VESPERIS.

Aña. Cálicem salutáris.

Psalmus cvb.

Rédidi, propter quod locútus sum : * ego autem humiliátus sum nimis.

Ego dixi in excéssu meo : * Omnis homo mendax.

Quid retríbui Dómino, * pro ómnibus, quæ retríbuit mihi?

Cálicem salutáris accípiam : * et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam coram omni pópulo ejus : * pretiósá in conspéctu Dómini mors sanctorum ejus :

O Dómine quia ego servus tuus : * ego servus tuus, et fílius ancíllæ tuæ.

Dirupísti víncula mea : * tibi sacrificábo hóstiam laudis, et nomen Dómini invocábo.

Vota mea Dómino reddam in conspéctu omnis pópuli ejus : * in átriis domus Dómini, in médio tui Jerúsalem.

Aña. Cálicem salutáris accípiam : et nomen Dómini invocábo.

Aña. Cum his.

Psalmus cxix.

AD Dóminum cum tribulárer clamávi : * et exaudivit me.

Dómine líbera ánimam meam a lábiis iníquis, * et a lingua dolósa.

Quid detur tibi, aut quid apponátur tibi * ad linguam dolósam?

Sagítte poténtis acútæ, * cum carbónibus desolatóriis.

Heu mihi, quia incolátus meus prolongátus est : habitávi cum habitántibus Cedar : * multum íncola fuit ánimá mea.

Cum his, qui odérunt pacem, eram pacíficus : * cum loquébar illis, impugnábant me gratis.

Aña. Cum his qui odérunt pacem, eram pacíficus : dum loquébar illis impugnábant me gratis.

Aña. Ab homínibus.

Psalmus cxix.

ERipe me Dómine ab hómine malo : * a viro iníquo éripe me.

Qui cogitáverunt iniquitátes in corde : * tota die constituébant prælia.

Acuérunt linguas suas

sicut serpētis : * venenum áspidum sub lábiis eórum.

Custódi me Dómine de manu peccatóris : * et ab hominibus iníquis éripe me.

Qui cogitavérunt supplantáre gressus meos : * abscondérunt supérbi láqueum mihi :

Et funes extendérunt in láqueum : * juxta iter scándalum posuérunt mihi.

Dixi Dómino : Deus meus es tu : * exáudi Dómine vocem deprecatiónis meæ.

Dómine, Dómine virtus salútis meæ : * obumbrásti super caput meum in die belli :

Ne tradas me Dómine a desidério meo peccatóri : * cogitavérunt contra me, ne derelínquas me, ne forte exalténtur.

Caput circúitus eórum : * labor labiórum ipsórum opériet eos.

Cadent super eos carbónes, in ignem dejicies eos : * in misériis non subsistent.

Vir linguósus non dirigétur in terra : * virum injústum mala cápiunt in intéritu.

Cognóvi quia fáciat Dóminus júdicium inopis : * et vindíctam páuperum.

Verúmtamen justí confitebúntur nómini tuo : * et habitábunt recti cum vul-tu tuo.

Añã. Ab homínibus iníquis líbera me Dómine.

Añã. Custódi me.

Psalmus cxi.

Domine clamávi ad te, exáudi me : * inténde voci meæ, cum clamávero ad te.

Dirigátur orátio mea sicut incensum in conspéctu tuo : * elevátio mánuum meárum sacrificium vesperínium.

Pone Dómine custódiam ori meo : * et óstium circumstántiæ lábiis meis.

Non declínes cor meum in verba malítiæ, * ad excusándas excusatiónes in peccátis.

Cum homínibus operántibus iniquitátem : * et non comunicábo cum eléctis eórum.

Corrípiet me justus in misericórdia, et increpábit me : * óleum autem peccatóris non impinguet caput meum.

Quóniam adhuc et orátio mea in beneplácitis eórum : * absórpti sunt

juncti petræ júdices eórum.

Audient verba mea quóniam potuérunt : * sicut crassitúdo terræ erúpta est super terram.

Dissipáta sunt ossa nostra secus inférnum : * quia ad te Dómine, Dómine óculi mei : in te sperávi, non áuferas ánimam meam.

Custódi me a láqueo, quem statuérunt mihi : * et a scándalis operántium iniquitátem.

Cadent in retiáculo ejus peccatóres : * singuláriter sum ego donec tráns-eam.

Añã. Custódi me a láqueo quem statuérunt mihi, et a scándalis operántium iniquitátem.

Añã. Considerábam.

Psalmus cxij.

Voce mea ad Dóminum clamávi : * voce mea ad Dóminum deprecátus sum :

Effúndo in conspéctu ejus oratióne meam, * et tribulatióne meam ante ipsum pronúntio.

In deficiéndo ex me spíritum meum, * et tu cognovísti sémitas meas.

In via hac, qua ambulábam * abscondérunt láqueum mihi.

Considerábam ad dexteram, et vidébam : * et non erat qui cognósceret me.

Périit fuga a me, * et non est qui requírat ánimam meam.

Clamávi ad te Dómine, * dixi : Tu es spes mea, pór-tio mea in terra vivéntium.

Inténde ad deprecatióne meam : * quia humiliátus sum nimis.

Líbera me a persecúntibus me : * quia confortáti sunt super me.

Educe custódiam ánimam meam ad confítendum nómini tuo : * me exspéctant justí, donec retríbuas mihi.

Añã. Considerábam ad dexteram, et vidébam, et non erat qui cognósceret me.

Capitulum. Philipp. ij

Ratres, Hoc enim sentite in vobis, quod et in Christo

Jesu : qui cum in forma Dei esset, non rapinam arbitrátus est esse se æquálem Deo : sed semetípsum exinanívit, formam servi accípiens, in similitúdinem hóminum factus, et hábitu invéntus ut homo. Humiliávit semetípsum, factus obédiens usque ad mor-

tem, mortem autem crucis.

Hymnus.

Merentes oculus, spargite lacrymas,
Et luctu resonent intima cordium :
Illatas refero Numini ab impiis
Poenas, et fera vulnera.
Accincta heu! gladiis turba satellitum
Arreptum Dominum fustibus impetit :
Nunc caedit colaphis, nunc quatit horridis
Divinum caput ictibus.
Haud finis sceleri : traditur improbo
Christus carnifici; nec mora, barbarus
In regem superum non timet impio
Ausu vertere dexteram.
Audite, o populi, Numen amabile,
Manante ex humeris undique sanguine,
Lictoris rabidi sustinet impetum,
Et vocem premit innocens.
Quis non illacrymet? Jam nova condidit
Tormenta indomitae gentis iniquitas;
Infigit cerebro, proh dolor! effertis
Sertum vepribus asperum.

Heu crimen! trahitur funibus improbis
Funesti Dominus supplicii ad locum;

Illic oppetiit funere, spiritum
Patri restituens suo.

Passo pro miseris tam fera vulnera

In terris resonet debita gloria;

Sacrumque assidue nomen in aethera

Humanum genus effert. Amen.

¶ Oblatus est, quia ipse voluit. ✠. Et livore ejus sanati sumus.

Ad Magnif. Añ. O vos omnes, * qui transitis per viam, attendite, et videte si est dolor sicut dolor meus.

Oratio.

Domine Jesu Christe, qui de caelis ad terram de sinu Patris descendisti, et sanguinem tuum pretiosum in remissionem peccatorum nostrorum fundisti : te humiliter deprecamur ; ut in die iudicii, ad dexteram tuam audire mereamur : Venite benedicti. Qui vivis et regnas.

Ad Completorium, in fine Hymni dicitur.

Sit laus Patri, ac Paraclyto,

Natoque Patris unico,
Nostrae dedit qui prodigus
Pretium salutis sanguinem. Amen.

AD MATUTINUM.

Invit. Christum Regem crucifixum, * Venite adoremus. **Ps.** Venite. 2.

Hymnus.

Aspice, infami Deus ipse ligno
Pendet, effuso madidus cruore :

Aspice, immitti manus alme clavo

Finditur alte.

Hunc, velut pravi sceleris ministrum,

Inter indignos medium latrones

Cerne : crudelis fuit ista gentis

Dira voluntas.

Pallet heu! vultus : caput ecce lassum

Flectitur : clausis oculis Redemptor

Spiritum sacro meritis onustum

Fundit ab ore.

Ocor, aes durum superas, gemendo

Ni scelus tergas; tua culpa Christum

Stipiti affixit, tua culpa morti

Subdidit atræ.

Sit Deo aeternum decus omne in ævum,

Qui pius nostri generis Redemptor,
Criminis labem miseris nocentem

Sanguine tersit.

Amen.

In I. Nocturno.

Añ. Astiterunt reges.

Psalms ij.

Quare fremuerunt Gentes, * et populi meditati sunt inania?

Astiterunt reges terræ, et principes convenerunt in unum * adversus Dominum, et adversus Christum ejus.

Dirumpamus vincula eorum : * et projiciamus a nobis jugum ipsorum.

Qui habitat in caelis iridebit eos : * et Dominus subsannabit eos.

Tunc loquetur ad eos in ira sua, * et in furore suo conturbabit eos.

Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Sion montem sanctum ejus, * prædicans præceptum ejus.

Dominus dixit ad me : * Filius meus es tu, ego hodie genui te.

Postula a me, et dabo tibi Gentes hereditatem tuam, * et possessionem tuam terminos terræ.

Reges eos in virga fer-